

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2018 gruodis Nr.114

Besibaigiantys metai vėl tiesia ranką naujiesiems. Ant jų delnų nudirbti darbai, išgyventi jausmai, svajonių pradžia, gerumo troškimas ir tikėjimas. Tegu šv. Kalėdų ir artėjančių Naujųjų metų šviesa ir šiluma aplanko Jūsų širdis ir namus, tegul atneša kuo daugiau džiugių, šviesių akimirkų, išpildo lūkesčius ir viltis.

Tegul ateinantys Naujieji metai būna dar vienas žingsnis į gerus ir prasmingus darbus, o senųjų patirtis teikviečia naujoms idėjoms ir iššūkiams.

Tauragnų seniūnas **Alvydas Danauskas**

KVIEČIAME

Sausio 12 d. (šeštadienį) 14 val. prie Atminties laužo miestelio centre, prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę.

Laisvės gynėjų diena – sausio 13 d. minima Lietuvos atmintina diena. Keliama Lietuvos valstybės vėliava.

1991 metais šią dieną įvykęs masinis taikus Lietuvos piliečių pasipriešinimas Sovietų Sąjungos

*Kokš baltumas, neapsakomas baltumas!
Kur dangus, kur žemė – neatskirsi.
Krinta sniegas – baltas nerūpestingumas.
Rodos, šūktelsi iš džiaugsmo ir numirsi.*

*Užsimerkšiu, atsigulsiu kur pusnyne,
tartum saulei atsegiosiu, atlaposiu sau krūtinę –
tegu prikrenta į širdį to baltumo,
to švaraus, švelnaus ir minkšto nerūpestingumo*

Justinas Marcinkevičius

Šis poeto eilėraštis parašytas dar 1958 m. O išliko toks pat jaunas ir skaidrus. Su šventėmis visus! Su tomis, kurios jau baigiasi, ir su tomis, kurios dar ateina. Tegul kaip eilėraštyje – prikrenta baltumo į visų širdis... Ir kuo ilgiau neištirpsta.

Danguolė Trimonienė, bendruomenės pirmininkė

Gruodžio mėnesio jubiliejai Sveikiname!

50 metų sukaktį pažymi **Regimantas Lastakauskas** iš Stūglių ir **Nijolė Grašienė** iš Žiezdrių;

60 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Ona Berniūnienė**;

75 metai sukanka tauragniškei **Veronikai Gimbutienei** ir **Algimantui Jonui Vaičiūnui** iš Balčių;

85 metų sulaukė tauragniškis **Antanas Dicevičius**;
90 metų jubiliejų švenčia tauragniškis **Bronius Slapšys**.

vadovybės bandymui jėga paimti į savo rankas Vilniaus televizijos bokštą, Radijo ir televizijos komiteto pastatą, Parlamento pastatą ir kitus valstybiniam perversmui reikšmingus objektus, perimti jų kontrolę. Užimti atvyko specialiai parengta, sunkiąja karine technika ginkluota desantininkų grupė.

Prie televizijos bokšto Vilniuje per 600 taikių ir neginkluotų žmonių buvo sužeista, žuvo 14. Televizijos bokštas buvo užimtas, tačiau planų pulti Parlamentą kariškiai jau atsisakė.

Bronė Juknevičienė**Viltys ateičiai**

Labai greit 2019-tieji. Apmąstom besibaigiančius metus, svajojam, galvojame, kokie bus ateinantys, turim svajonių ir vilčių ateičiai. Tikiu, kad galvojame apie savo miestelį, norim, kad čia mums būtų saugu, jauku, gera, patogų gyventi. Kokie bus Tauragnai po metų, po penkerių ar dar daugiau priklausos ir nuo mūsų pačių, ir nuo valdžios vizijų ir pastangų. Tauragnų seniūnijos seniūno Alvydo Danausko irgi. Apie tai galim pakalbėti ir mūsų laikraščio puslapiuose, tuo labiau, kad yra gera proga pakalbinti seniūną – jam spalio mėnesį sukako šešiasdešimt metų. Gražus jubiliejus, gražūs metai, prabėgę čia, Tauragnuose, tarp savų žmonių ir su savais. Seniūnas labai neprieštaravo duoti interviu savo bendruomenės laikraščiui, tik nelengva buvo prieššventiniu laikotarpiu surasti laiko pokalbiui. Stebuklas, bet mūsų pokalbio beveik nepertraukė telefono skambučiai, nors buvo darbo dienos pradžia, tik į seniūniją buvo užsukę nykštukai. (Pasirodo, jie tikrai egzistuoja!). Bet apie juos vėliau.

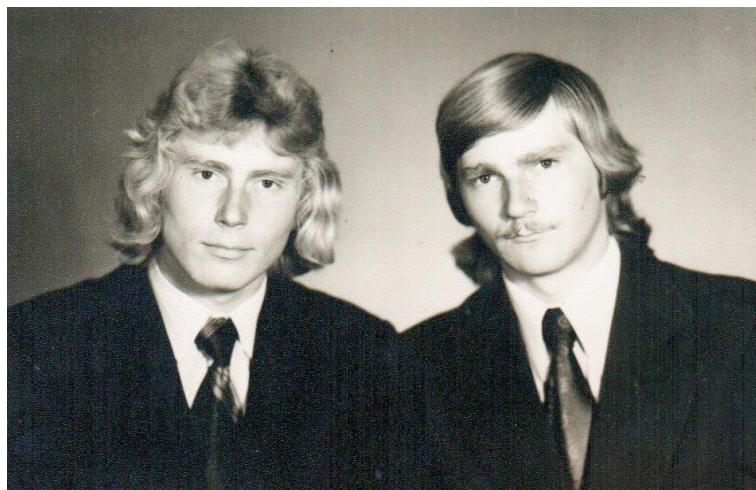
„Kiek yra metų – visai nesvarbu. Ir per šimtą metų galima nieko nesukurti, nieko įsidėmėtino nepalikti. Taigi svarbu, ne kiek, o kaip pragyvenai, ką gyvenime nuveikei.

Ar šešiasdešimt metų daug? Žiūrint iš kokių pozicijų vertinsi. Jei iš vaikų pozicijų – tai jau senis, iš anūkų – vėl kitaip, o iš mano mamos pozicijų – esu dar piemu. Kai grįžtu

namo ir mamai pasakau, kad kažką sveikinom su aštuoniasdešimties metų jubiliejumi, mama sako: „Oho koks dar jaunas!“. Savo jubiliejaus nesureikšminu, manau, kad kiekvienas amžiaus tarpsnis yra geras.

Kažkokių didelių lūžių, lemtingų posūkių mano gyvenime nebuvo. Kaip jau ne vienam esu sakęs – gyvenime, matyt, turiu gerą angelą sargą. Neturiu priežasčių verkšlenti ar būti nepatenkintas.

Vaikystė, kiek siekia mano atmintis, prabėgo Tauragnuose. Kol savo namų neturėjom, gyvenom tai pas vienus, tai pas kitus žmones, senelio namuose gyvenom. Paskui tėtis pastatė savo namus. Į mokyklą pradėjau eiti iš tų namų, kuriuose dabar gyvenam. Prisimenu, net žiemą per didžiausius šalčius abu su broliu į mokyklą nubėgdavom be paltų – juk taip netoli, nespėsime sušalti, nors mama ir labai bardavos. Mokykliniai metai prabėgo *savam kieme*. Paskui išvažiavau studijuoti į Veterinarijos akademiją Kaune. Labai keista buvo išvažiavus į didelį miestą: nesuprasdavau, kaip žmonės namus išsivėdina, juk visur benzino tvaikas. Keista, kaip žmonės gali gerti pieną iš butelių – kažkokį virintą, tokį neskanų, kai namuose jis toks skanus. Nieko, per penkerius metus pripratau, kaip ir visi. Baigus mokslus net buvo gaila skirtis su studijų draugais.

Studijų metais su broliu

Po studijų trejus metus turėjau atidirbti Kuktiškių kolūkyje, nes iš ten buvau gavęs siuntimą. Pusantrų metų tarnavau kariuomenėje, už dabartinio Sankt Peterburgo, taigi atidirbimo laikas sutrumpėjo. Grįžau į Tauragnus. Buvo tokia veterinarijos tinklo sistema: kolūkiuose dirbo veterinarijos gydytojai, o kaip priežiūrai, pagalbai, kontrolei buvo sukurtos apylinkinės veterinarinės ligoninės, aš tokioje Tauragnų apylinkinėje veterinarijos ligoninėje ir dirbau. Iš pradžių buvo penki ūkiai priežiūrai, paskui daugiau. Paskui – Nepriklausomybės atkūrimas, prasidėjo reformos. Pora metų padirbėjau privačioje veterinarijos klinikoje, pora metų Utenos mėsos kombinate, o po to tapau Tauragnų seniūnu.

Šį darbą dirbu jau aštuoniolika metų. Pati pradžia buvo nelengva. Norėjosi spėti greičiau padaryti reikšmingesnių darbų. Dabar jau tiek metų praėjo – nemažai suspėta padaryti, galbūt kažkas ir praleista,

Veterinarijos klinikoje. Pagalba lapiukui.

Su Tauragnų medžiotojais

dėl to truputį apmaudu. Seniūno darbas labai įvairiapusis – nėra nė vienos vienodos darbo dienos. Žmonės pas mus geri. Kai pasikalbi su kolegomis, matai, kad ypač priemiestinėse seniūnijose seniūnai turi daugiau visokių problemų. Kasdieniai rūpesčiai – ūkiniai. Dabar žiema, užsninga kelius, sunku privažiuoti autoparduotuvėms, greitajai pagalbai. Todėl dabar svarbiausias rūpestis – kelių valymas. Darbo pradžioje galvojau: kalnus versim, tvarkysimės kaip savo kieme, savo biudžeto lėšas naudosim ten, kur mums atrodys būtiniausia. Tačiau tikrovėje būna visai kitaip. Daug ką riboja Viešųjų pirkimų įstatymas. Iš principo jis labai reikalingas, kad nebūtų pinigai, ypač dideli, iššvaistomi, tačiau įstatymas ir labai apriboja net ir nedidelius pirkimus. Pavyzdžiui, reikia kastuvų sniegui kasti, sutartis sudaroma su pardavėju, kuri pasiūlo mažiausią kainą.

Perkami pigiausi kastuvai, kainuojantys po du-tris eurus, kuriuos tokius ir tegali pirkti. Brangesnių ir geresnių, ne pagal sutartį, pirkti jau nebegali. Dvi-trys dienos darbo, ir kastuvai sulūžta.

Vasarą seniūnijoje jau kiti rūpesčiai su keliais. Keliai greideriuojami. Greideriui važiuojant daugelyje vietų pakelės medžiai ir krūmai trukdo technikai.

Didžioji dauguma seniūnijos žmonių yra tikrai geri, supratingi. Būna, dingsta elektra, reikia laiko gedimui pašalinti. Net kolegoms pasakojau vieną atvejį. Prieš keletą metų vėtra išvartė medžius, virsdami jie nutraukė elektros laidus, elektros nebuvo kurį laiką, nors tarnybos dirbo. Sutvarkė, elektra atsirado. Užėjau į sodybą vienkiemyje, jau nepamenu, kokiam. Matau, sėdi šeimininkas, namuose tamsu, elektros nėra. Jis sako, kad po vėtros iki šiol elektros neturi, kad praėjo dar tik dvi savaitės. Žmogus pasiruošęs, turi lempą, kantriai laukia, nes žino, kad elektrikams yra ir svarbesnių objektų (miesteliai, kaimai). Ne visada žmonės būna tokie supratingi: kai kuriems ir asfaltas turi būti nutiestas, ir valant kelius įvažiavimas į jo kiemą neturi būti užverstas. Žinoma, tai jų teisės. Su jais kalbiesi, aiškini ir džiaugiesi, kad dauguma žmonių supranta.

Mūsų seniūnija didelė, rajono seniūnijų tarpe plotu yra didžiausia (216 kvadratinų kilometrų). Gyventojų nėra daug, apie 1200, o pačiuose Tauragnuose jau nėra ir penkių šimtų. Džiaugiuosi, kad žmonės atvažiuoja gyventi, nusiperka sodybas, kuriose gyvena ne tik vasaromis, bet ir ištisus metus, gražiai sutvarko aplinką ir pastatus. Tada ir kaimynai pradeda labiau tvarkytis. Jaunos šeimos taip pat atvyksta gyventi, augina vaikus, kurie lanko ikimokyklinę grupę ar mokosi mokykloje Tauragnuose.

Verta pasidžiaugti įstaigų bendradarbiavimu. Vienas Amerikos prezidentas yra pasakęs: „Reikia surinkti gerą komandą ir netrukdyti jai dirbti“. Man atrodo, kad taip dabar Tauragnuose ir yra. Mokykloje ir ikimokyklinėje grupėje dirba puikūs specialistai. Labai gražu, kai matau,

Su meru Alvydu Katinu ir buvusiu Užpalių seniūnu Vytautu Jurka Užpaliuose

kaip vaikai rytais pasitinka mokytoją ir lydi ją iki mokyklos. Kultūros namuose dirba darnus, kūrybingas kolektyvas, kurio ir darbo rezultatai kuo puikiau. Per renginius žiūrovų pilna salė, respublikinėje Lietuvos šimtmečio Dainų šventėje dalyvavo net trys mūsų kolektyvai. Tauragnų ambulatorijoje dirba šeimos gydytojas, yra vaistinė. Džiaugiuosi, kad gydytojas su žmona, kuri dirba vaistinėje, gyvena Tauragnuose. Biblioteka dirba puikiai, muziejus sulaukia daug lankytojų. Tiesa, pašta panaikino, bet yra mobilūs laiškininkai. Žmonės patenkinti, sako, kad su laiškininkėmis ir pasikalbėti galima, jos tiesiai į kiemą atvažiuoja, ne tik pašta pristato, bet ir prekių pasiūlo. Parduotuvės miestelyje dvi, dar po vieną yra kaimuose – Klykiuose ir Sirvydžiuose. Dabar gyvenam labai gražiu metu. Neabejoju, kad ateityje nors ir pamažu, bet gyvenimas gerės.

Labai norėčiau, kad Tauragnuose daugėtų jaunų šeimų. Gražu, kai apsigyvena jauna šeima. Nors tėvai dirba mieste, bet jų vaikai lanko ikimokyklinę grupę ar mokyklą Tauragnuose. Dar džiugiau, kai grįžta gyventi čia gimę ir užaugę, stato namus ar apsigyvena tėvų, senelių namuose, juos tvarko, augina vaikus. Matydamas džiūstančius vaikiškus skalbinius, vystykus, tėtis sakydavo: „Kaip gražu, čia vaikai auga, gyvenimas nenutrūksta“. Kur yra jaunystė, ten ir gyvenimas, ten ir viltys ateičiai. Linkiu, kad Tauragnų seniūnija jaunėtų, didėtų gyventojų skaičius.

Ko norėčiau kaip seniūnas? Didelių darbų vienas negali padaryti, reikia daug žinių, bendrauti su žmonėmis, ir ne tik čia gyvenančiais, plėsti ryšius, bendradarbiauti su įvairiomis įstaigomis, įmonėmis, verslininkais. Ieškoti kelių pritraukti verslą, kad žmonės turėtų darbą, galėtų gyventi ir prasigyventi. Tada ir daugiau jaunimo liktų. Tauragnų krašte didelės galimybės turizmo verslui. Į tai jau žiūrima platesniu mastu, ne vien tik rajono. Keliaudamas po Vakarų pasaulį mačiau, kad nedaug kur, kaip pas mus, yra išlikusi natūrali gamta. Todėl galime ir turime ją saugoti bei vystyti turizmą. To ir sieksime.

Tauragnuose aš gimiau ir užaugau, o aštuoniolika metų seniūno darbo labai praplėtė mano akiratį. Daug ką sužinojau, pamačiau, supratau. Pamažu sumažėjo kategoriškumas, atsirado daugiau supratimo, kad žmogaus už kitokią jo nuomonę negali nei smerkti, nei teisti. Nors čia jau bendrieji žmonių gyvenimo principai. Kuo ilgiau gyveni, tuo gyvenimas gražesnis ir prasmingesnis darosi“.

Seniūnas tik pradėjo kalbėti apie mokyklėlę, gražius santykius ir bendradarbiavimą, pasigirdo beldimas į duris ir įėjo trys nykštukai: Inesa, Justė ir Tomas – su dovanomis ir nuostabiais linkėjimais artėjančių švenčių proga. Sveikindami seniūną, vaikai ir mokytoja sveikino ir visus Tauragnų seniūnijos žmones:

Kalėdų naktį tylią, šventą
Trys angelai tegul Jus aplanko,
Dovanos jų stebuklingos,
Kiekvienai šeimai reikalingos.
Pirmas angelas – Vilties,
Baltais sparnais jis Jus apglėbs,
Kai namuose gyvens viltis,
Jokia bėda ten neužklys.
Antrasis svečias Laimę neša,
Kad niekada nebūt jos maža.
Trečiasis angelas skaisčiausias,
Meilę neša jis tyriausią,
Kad per Kalėdas ir Naujus
Aplankytų džiaugsmas Jus!

Bronė Juknevičienė

Stabtelėjimas

Prieš septynerius metus laikraštyje „Po Tauragnų dangum“ rašiau apie Adventą – aplankiau A. Musteikio gatvėje gyvenančius žmones (kuriuos radau namuose) ir klausiau, koks Adventas yra jiems, kokių tradicijų laikosi? Rašiau, kad labai norėjau pakalbinti ką nors iš jaunimo – juos tikėjau sutikti miestelyje – tik sekmadienio vidurdienį miestelyje buvo tuščia. Mano pašnekovai kalbėjo, kad jie Advento tradicijas perėmė iš tėvų, senelių, stengiasi jas perduoti savo vaikams, bet laikai dabar kitokie, jaunimas nelabai nori klausyti. Seniau per Adventą ne tik jokių pasilinksminimų, net ir į kiną tėvai neleisdavo. Pasakojo, kad tradicijų labiau prisilaikė kaimuose, o išvažiavus mokytis į miestus ne visada pavykdavo laikytis. Dar mano pašnekovai kalbėjo, kad Adventas – tai ramybės, taikos, susikaupimo metas, laukimas šviesių švenčių.

Muziejuje visą gruodžio mėnesį vedu edukacinius užsiėmimus „Advento papročiai, burtai, žaidimai“. Dalyvių – ir vaikų, ir suaugusių – sulaukiu daug. Vaikams šis laikotarpis – tai visų pirma adventinis vainikas klasėje ir namuose, pokalbiai apie gerus darbus, eglutės puošimas ir, žinoma, Kalėdų bei dovanų laukimas. Nebuvo nė vieno, kuris nežinotų, kas yra Adventas, kiek laiko tęsiasi ir panašiai. Suaugusieji, atėję į šį užsiėmimą, dalinasi savo patirtimi. Iš jų ir aš sužinau kai ką naujo. Gal nesuklysiu pasakydama, kad dauguma mūsų per Adventą gyvenam be didelio šurmulio, stengiamės pabaigti numatytus darbus, kad Kalėdas sutiktume be rimtesnių rūpesčių, mąstom apie besibaigiančius metus ir viltingai žiūrim į ateinančius...

Šiuo laikotarpiu dienos trumpos, o jei dar baltumos mažai – ir visai niūru. Todėl gal ir nereikia stebėtis, kad ne vienuose namuose jau ir eglutės žiba, ir iš lauko namai girliandomis papuošti. Ne tik vaikai, bet ir suaugusieji aiškino, kad eglutes anksti puošia todėl, kad jos kuo ilgiau džiugintų. Nors ir gyvenam dirbtinių šviesų apsupti, bet dairomės į dangų – gal pradės kristi sniegė, ir bus jaučiau, šviesiau. Bet vietoj jų pasipila lietus, todėl ir norisi spalvotų ryškių žiburėlių namuose. Gal taip ir reikia. Tik norėtusi, kad blizgesys neužgožtų vidinio pasiruošimo Kalėdų stebuklo atėjimui, norėtusi, kad mummyse atsirastų vietos atleidimui, atsiprašymu, nors trumpam iš mūsų minčių pasitrauktų pyktis ir nepasitenkinimas...

Šilti pokalbiai, mieli susitikimai su įdomiais ar mums brangiais žmonėmis adventiniu laikotarpiu padeda stabtelėti ir susikaupti, nusiteikti didžiųjų švenčių laukimui. Jei man, tau ir kitam širdyje gera – su šiluma ir šypsena sutiksim ir savo kaimyną. Tokias šiltas emocijas tauragniškiams gruodžio 7 d. dovanojo poetė, dainų autorė ir atlikėja Audronė Misiukaitė, akordeonistė Renata Buzėnaitė (matote **nuotraukoje**) ir Tauragnų skyriaus meninio skaitymo studijos skaitovai Alvydas Danauskas, Gražina Grašienė, Loreta Ju-

Tauragnų skyriaus meninio skaitymo studijos skaitovai

škėnienė, Inga Motiejūnienė, Nijolė Šuminienė, Danguolė Trimonienė.

Koks tai buvo vakaras, geriausiai gali pasakyti žiūrovė Lina – ji ne vieną kartą vakaro metu tyliai ištare „Kaip gražu...“.

Skaitovai parinko gražius ir prasmingus A. Misiukaitės eilėraščius apie vienintelį mums duotą gyvenimą, iš kurio susirenkam ir džiugesį, ir skausmą, kuriuos išsaugom ir prisimenam; apie abejones ir nerimstančią širdį; apie patirtis, kurios pripildė mūsų gyvenimus; apie ramybę, kurios dar turim išmokti. Ir, žinoma, A. Misiukaitės eilėraštis „Angele“, kurį gali daugybę kartų sau skaityti:

Angele, priglausk,
Paliesk delnu šiltu.
Atrodo, be tavęs
Jau nieko neturiu.

Atrodo, nukritau
Nulūžusia šaka,
Kelionėj pavargau.
Daina – jau nebe ta...

Jei tave šalia pajusiu,
Dar neišeisiu, dar pabūsiu.
Savo delnais širdį sušildyk,
Leisk nusijuokt.
Leiski pakilti.

Paskui skambėjo gitaros ir akordeono muzika. Koncertuose tokių derinių nedažnai būna (arba aš nesu girdėjusi). A. Misiukaitės atliekamos dainos subtilios, o į jų žodžius reikia gerai įsiklausyti. Autorės tekstai (o ir ne vien tik jos pačios, ir kitų autorių parašyti) ir muzika – bendra visuma, atrodo, kad šioms žodžiams tik tokia melodija gali skambėti. R. Buzėnaitės akordeono muzika ne pritarė gitarai, o skambėjo duetu, ir tas duetas vienas kitą suprato ir papildė.

Tai, ką po koncerto, kuris tikrai atitiko Advento dvasią, kalbėjo Audronė Misiukaitė, mes irgi jautėm savo širdyse.

„Sunku įvardinti, ar pats leki, ar laikas tave neša. Tempai išties

didžiuliai – jauti, tik rytas, o čia jau ir vakaras. Per Adventą reikia stabtelėti. Man stabtelėjimas yra pasilikimai kartu su savimi. Aš turiu išskirtines sąlygas pabūti su savimi. Net labai džiaugiuosi, kad kartais esu viena namuose. Gal tai sunku kai kam ir suprasti, bet man buvimas vienai niekada netrukdo. Galiu rikiuoti mintis, daryti kelis darbus iš karto: ruoštis į darbą, ruoštis pamokoms, ruoštis repeticijoms su savo kolektyvu. Dar kartais knibžda šalutinė mintis: aha, turiu pakvietimų koncertuoti, reikės tą ir aną padaryti, ir ką aš čia dabar darysiu... Tokiais sluoksniais mintys sukasi... Namuose ant palangės turiu pasidėjusi baltų lapelių. Kai kartais ateina kokia kūrybinė mintis, kuri vėliau gali tapti eilėraščio eilute, o kartais ir visu posmu, ją užrašau ant tų lapelių. Specialiai kūryba *neužsidedu*, žinoma, kartais būna išskirtinių atvejų, tada eini *per save*. Džiaugiuosi, kad turiu iš ko rinktis, kad turiu žmones šalia. Man didžiulė

Darželyje ir mokykloje

Gruodžio 5 d. Tauragnų darželinukus aplankė Tigriukas (bibliotekininkė Jurgita Gudelienė) iš Utenos A. ir M. Miškinų viešosios bibliotekos. Vaikai klausėsi pasakos apie skraidančias knygas ir iš jų lapų pabirusias žemėn raideles. Vaikučiai – šaunuoliai! Jie pažino Tigriuko rodomas raideles ir sugalvojo savus žodelius. Vėliau sekė kitos užduotys ir žaidimai. Šis užsiėmimas skirtas vaikų gebėjimams ir socialiniams įgūdžiams ugdyti panaudojant tikslinius žaidimus. (Informacija Nijolės Šuminienės)

Gruodžio 10 dieną su mokiniais apsilankėme Antalgėje, Giedriaus Mazūro keramikos studijoje. Mokiniai sužinojo apie mo-

itaką kaip poetas turėjo Mindaugas Stundžia. Jis mokėjo ir pagirti, ir pasakyti kritikos neužgaudamas. Nelaikau aš savęs poete, tiesiog taip *gaunasi* – rašyti. Kitaip man neišeina.

Mes patys jaučiam, kad yra labai daug netiesos, kurią stengiamasi pateikti kaip tiesą. Į tai negali nereaguoti. Tenka mokėt išmokti nematyti, atsiginti, nepalūžti. Šitame laike man išlikimo galimybė yra per dainą, per kūrybą. Tai ir yra atsvara. Labai gera, kai turi galimybę daryti tai, ką nori – o aš turiu tokią galimybę. Kartas sakau, kad aš nieko nedirbu. Turiu užsiėmimų (muzika, poezija), kurie gal kam atrodo kaip hobis. Man šitie užsiėmimai suteikia daug gražių dalykų, kuriuos išgyvenu kaip gėrį.

Adventas man visada svarbus, stengiuosi jį turėti savo širdyje ir į ateinančias šventes žiūrėti ne per parduotuvių vitrinas, o kaip į dvasinį kelią. Kūryba gal su šituo nedisonuoja. Turiu ir svajonę sau, ji laba reali: kad mes būtumėm visa šeima, visi kartu. Visi mes esam savo namuose, savo darbuose, savo kelyje, bet noriu, kad per šventes dvasiškai būtume kartu, šitą bendrystę pajustume, apsikabintume, pajustume džiugesį, kad esame kartu. Ir šitai pavyks“.

Su Tigriuku

lio savybes, dalyvavo bene įdomiausioje proceso dalyje – dekoravime. Kiekvienas mokinys, paėmęs į rankas teptuką, savo paties sugalvotais ornamentais puošė puodelį. Dekoruoti gaminiai keliavo į keramikos degimo krosnį.

Edukacinę pamoką vedęs Giedrius papasakojo, kaip keičia krosnyje temperatūrą (deginimo metu temperatūra pakilo iki 780 °C).

Kol mūsų puodeliai buvo krosnyje, šeimnininkas leido pašerti ožkas, pasidžiaugti šuniukais, žąsinu. Išimtus iš krosnies ir ataušintus puodelius buvo sunku atpažinti. Jie buvo pakeitę spalvas, įgavę įvairių atspalvių, tačiau mieli. (Informacija Aldonos Tartilienės).

Gruodžio 11-osios vakarą Tauragnų vaikai su mokytoja Aldona Tartiliene, mamomis ir bibliotekininke skubėjo į Utenos A. ir M. Miškinų viešąją biblioteką žiūrėti filmo „Sengirė“ (rež. Mindaugas Survila). Gamtos vaizdai ir garsai dar išlikusiose senosios Lietuvos girios plotuose prikaustė ne tik suaugusių, bet ir vaikų dėmesį. Po filmo peržiūros klausėmės režisieriaus ir operatoriaus Mindaugo Survilos pasakojimo apie ilgai puoselėtą svajonę įamžinti gamtą ir sunkų filmavimo darbą, trukusį ketverius metus. Filmą „Sengirė“ pelnė ne viena apdovanojimą ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. (Informacija Nijolės Šuminienės).

Darželinukų ir mokyklinukų pasirodymai Kalėdų seneliui

APIE RENGINIUS TRUMPAI

(informacija Danguolės Trimonienės)

Gruodžio 5 d. būrelis tauragniškių, vadovaujamų Jurgitos Jakubauskaitės, kūrė kalėdinius vainikus. Vienas jų papuošė kultūros namų sceną, kitas – erdvę miestelio centre.

Darbavosi Aldona Budreikienė, Laima Danauskienė, Gražina Grašienė, Jūratė Šinkūnienė, Janė Šinkūnienė, Regina Mačienė, Sigita Nasevičienė, Sallija Deveikienė, Vilma Valienė, Loreta Juškėnienė, Danguolė Trimonienė. Pagelbėjo ir vyrai: Bronius Balsys, Edvardas Petrauskas ir Žymantas Trimonis.

Ačiū visiems, kūrusiems šventinę nuotaiką!

Gruodžio 7 d. prie seniūnijos nušvito eglė. Susirinkusius sveikino seniūnas Alvydas Danauskas.

KVIEČIAME

Sausio 25 d. 16 val. Utenos kultūros centro lėlių teatro „Zuikis Puikis“ spektaklis vaikams ir jų tėveliams – Jono Radzevičiaus „Skruzdėlė atsiskyrėlė“ (režisierė Janina Baldauskienė).

Gruodžio 21 d. Tauragnų vaikučius aplankė Kalėdų senelis. Vaikai nekantriai laukė šio susitikimo: mokėsi eilėraščių, Kalėdines daineles. Kalėdų senelis kartu su vaikų tėveliais žiūrėjo Tauragnų darželinukų ir mokyklinukų Kalėdinę programėlę. Su artėjančiomis šventėmis visus susirinkusius į Kalėdinę popietę sveikino Utenos A. ir M. Miškinų viešosios bibliotekos bibliotekininkės Daiva, Violeta ir Žydrone. Jos dovanojo pačių sukurta, dekoruotą ir suvaidintą spektakliuką „Varna ir sūris“. Vaikučiai nekantriai laukė Kalėdų senelio dovanėlių, o bibliotekininkė kiekvienam atėjusiam į popietę vaikui padovanojo po knygelę. (Informacija Nijolės Šuminienės).

Gruodžio 9 d. Tauragnų skyriaus Vaikų ir jaunimo teatro studija su vadove Loreta Juškėniene dalyvavo Kalėdų eglutės įžiebimo šventėje Utenoje.

Mažieji artistai Utenoje

Tai pamokanti istorija apie pasipūtusią Skruzdelę, kuri norėjo ir ieškojo lengvo gyvenimo. Sutikusi Boružę, Lietaus lašelį ar Jonvabalį, herojė prašė vieno ir to paties – „namo su dešimčia kambarių“. Tik ar ji rado tą lengvą gyvenimą?

Bilieto kaina 2 Eurai.

Gruodžio 12 d. UKC Tauragnų skyriaus kapela „Tauragna“ (vadovė Vilma Valienė) koncertavo Leliūnų socialinės globos namuose.

Gruodžio 14 d. Tauragnų skyriaus mėgėjų teatro „Mokas“ artistai buvo išvykę į Pakalnių, kur parodė spektaklį „Išklausyk mus“ (pagal K. Kalyčio pjesę „Lifte“). Rež. Loreta Juškėnienė.

Po spektaklio

Tauragnų bendruomenė 2018 m. įgyvendino socialinį projektą „Specialiųjų socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims“, kurį rėmė Utenos rajono savivaldybė. Projekto metu buvo įdarbintos dvi bendruomenės narės – Rita Pundzienė ir Lina Umarienė.

Džiaugiasi kiekviename kieme, nes mačiau, kaip šiltai žmonės priima Ritą ir Liną, kaip džiaugiasi jų apsilankymu.

Diena pasitakė nepaprastai graži savo baltumu, žiūrint pro automobilio langą atrodė gražu kaip pasakoje. Miške, netoli kelio, ramiai dairėsi briedė su briedžiuku, perbėgo stirna... Daunoriai pasitiko ištuštę, vietinius gyventojus suskaičiuotum jau ant vienos rankos pirštų... Ant abipus gatvės išsirikiavusių namų durų kabo spynos. O atokias sodybas už Daunorių kaimo dar sunkiau pasiekti, važiuojame beveik užpustytais miškų keliukais, bet čia gyvenančios moterys nesiskundžia ir sakė, kad labai patenkintos, nes turi padėjėją, kuri ir maisto, ir vaistų atveža, malkų prineša, o ir pabendrauja. O dar ir *avtobolka* atvažiuoja... Vienam senoliui ir vandens reikia atvežti, šulinys gana toli. Jau kitame kaime dar guvi, viena gyvenanti moteris džiaugėsi, kad ją ne kartą pas gydytojus į Uteną nuvežė.

Miestelyje išgirdau irgi panašius žodžius – ką mes darytume be jos?.. Ypatingai pagyvenusiems žmonėms žiemos laikotarpiu sunku atsinešti malkų, ši paslauga bene reikalingiausia. Kitiems jau ir namus apsitvarkyti sunkoka, ir į parduotuvę ar į vaistinę nueiti.

Smagu, kad abi moterys puikiai susitvarko su savo darbu, dirba ne *varnelei*, bet iš širdies. Dabar ši paslauga teikiama penkiolikai žmonių. Sąrašas metų bėgyje keičiasi – atsiranda naujų žmonių, kurie prašo pagalbos, kiti pas vaikus žiemą išvažiuoja ir laikinai paslaugų atsisako.

Ir į prašymą *tik neatimti* norėjau žmonėms garantuoti, kad to tikrai nebus, kiek tai priklauso nuo bendruomenės. Mes ir 2019 metais vėl rašysime projektą prašydami skirti du etatus šiam darbui ir tikimės, kad mūsų seniūnijos žmonės, kuriems labiausiai reikalinga tokia pagalba, gaus ją ir ateityje. Svarbu ir tai, kad sukuriamos dvi darbo vietos ir jaunos moterys nepapildo bedarbių gretų.

Danguolė Trimonienė

Tik neatimkit jos iš mūsų...

Šiuos žodžius išgirdau prieš Kalėdas lankydama pagyvenusius mūsų seniūnijos žmones, kuriems teikiamos socialinės paslaugos. Ir apsidžiaugiau panašius žodžius girdėdama beveik visuose namuose, kur lankiausi. Žinojau, kad tokios paslaugos reikalingos, bet norėjau išgirsti pačių žmonių nuomonę, išklaudyti jų mintis, pageidavimus kitiems metams.

Rita Butavičienė

Projektai Klykių bendruomenėje

Klykių bendruomenė 2018 m. įgyvendino socialinį projektą „Specialių socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims namuose“, kurį rėmė Utenos rajono savivaldybė. Projekto metu buvo įdarbintas vienas bendruomenės narys, dirbo trys savanoriai. Vienuolikai Klykių seniūnaitijos teritorijoje gyvenančių asmenų buvo teikiamos socialinės paslaugos namuose.

Klykių bendruomenė dalyvavo įgyvendindama 2018 metų Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017-2019 metų veiksmų plano 2.3 priemonę „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybės“. Projektą „Malkinės remontas, priemonių bei įrankių įsigijimas bendruomenės po-

reikiams“ rėmė Utenos rajono savivaldybė. Projekto metu buvo tvarkomos Klykių kaimo viešosios vietos, remontuojama malkinė, nupirkta inventoriaus, vyko popietė „Klykiai prisiminimuose“.

Bendras darbas stiprina kaimyniškus ir bendruomeninius ryšius tarp gyventojų. Į bendruomeninę veiklą yra įtraukiami savanoriai, jaunimas, senjorai ir socialinę atskirtį patiriantys asmenys. Jaukios aplinkos kūrimas, gražinimas skatina Klykių kaimo gyventojus jaustis tikrais savo kaimo šeimininkais.

Darbai Klykių bendruomenėje

Aktualu

Komisija patvirtino elektros energijos tarifus buitiniams vartotojams nuo 2019 m. sausio 1 d.
(iš interneto)

Buitiniams vartotojams, pasirinkusiems patį populiariausią vienos laiko zonos „Standartinį“ mokėjimo planą, elektros energijos tarifas nuo dabar galiojančio **11,3 ct/kWh** didėja iki **13,0 ct/kWh**.

Dvi laiko zonos: dieninis tarifas didėja nuo buvusių **12,2 ct/kWh** iki **14,3 ct/kWh**; naktinis nuo **9,1 ct/kWh** iki **10,0 ct/kWh**.

Ugniagesiai gelbėtojai negaili patarimų žadantiems triukšmingai sutikti Naujuosius

(iš interneto)

Danguje besiskleidžiančios fejerverkų šviesos – šventinis atributas, be kurio Naujųjų metų neįsivaizduoja daugelis Lietuvos gyventojų. Ugniagesiai gelbėtojai įspėja, kad didžioji dalis fejerverkus leidžiančių žmonių, rūpindamiesi tik

estetika ir grožiu, per mažai dėmesio skiria jų saugumui. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas (PAGD) atkreipia dėmesį į pirotechnikos keliamus pavojus, kurių metu nukenčia žmonių nekilnojamas turtas, jų transporto priemonės, augintiniai ir net patys žmonės.

PAGD duomenimis, šventinėmis dienomis penkis pastaruosius metus kasmet dėl pirotechnikos naudojimo vidutiniškai kyla devyni gaisrai.

„Dėl įlėkusios petardos dažniausiai užsidega daugiabučių namų balkonuose esantys daiktai. Pasitaiko atvejų, kai iššautos petardos išdaužia buto langą ir uždega baldus, užuolaidas. Nuo fejerverkų neretai supleška ūkiniai pastatai, fiksuojami automobilių gaisrai. Vis dėlto dažniausios pirotechnikos sukeltos nelaimės yra ne gaisrai, o žmonių sužalojimai“, – kalbėjo PAGD Valstybinės priešgaisrinės priežiūros valdybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros organizavimo skyriaus viršininkas Aurimas Gudžiauskas.

Pasak jo, visi sužalojimai, padaromi dėl neatsargaus pirotechnikos priemonių naudojimo, yra labai pavojingi ir sunkiai gydomi. Daugiau nei 40 proc. sužalojimų žmonės patiria galvos srityje. „Dažniausiai nukenčia akys, veidas, ausys. Leidžiantiems fejerverkus patartina dėvėti apsauginius akinius, jie padės išvengti pačių skaudžiausių akių traumų. Dar 40 proc. sudaro rankų ir pirštų sužalojimai – pirotechnikos sukelti nudegimai“, – sakė priešgaisrinės priežiūros ekspertas.

Netinkamai parinkta vieta – dažniausia klaida

A. Gudžiauskas atkreipė dėmesį į dažniausias klaidas, kurias žmonės daro leisdami fejerverkus. „Pagrindinė kiekvienais metais fiksuojama klaida – netinkamai pasirinkta

pirotechnikos naudojimo vieta. Dažniausiai nesilaikoma pakankamo atstumo iki žmonių, pastatų ir kitų objektų, pavyzdžiui, medžių. Atsitrenkęs į medžio šakas ar jo kamieną fejerverkas gali pakeisti judėjimo kryptį ir pridaryti daug žalos. Dar pavojingiau pirotechnikos priemonės leisti žmonių minioje. Neblaiviams ir apsvaigusiems asmenimis fejerverkus leisti griežtai draudžiamai, tačiau jei tai įvyksta, pasekmės dažniausiai būna labai skaudžios”, – tvirtino PAGD atstovas.

Priešgaisrinės apsaugos ekspertas pabrėžė, kad pirotechnikos priemonės naudoti draudžiama arčiau kaip 30 metrų atstumu šalia mokyklų, vaikų darželių, gydymo ir reabilitacijos įstaigų. „Į gimnazijų patalpas neštis šias priemones taip pat yra uždrausta. Fejerverkų negalima leisti nuo 22.00 val. iki 8 val., išskyrus švenčių dienas ir masinius pramogų renginius, kuriems yra išduotas specialus leidimas”, – teigė A. Gudžiauskas.

Savadarbiai gaminiai – griežtai draudžiami

Jis priminė, kad ruošiantis šventėms svarbu pirkti tik legalias pirotechnikos priemones, nenaudoti savadarbių ir skaityti instrukcijas.

Dažniausiai, pasak PAGD atstovo, gaisrai kyla dėl specialaus įtvirtinimo reikalaujančių fejerverkų, nes blogai juos įtvirtinus raketa gali šauti tiesiai į langus. „Jokiu būdu nebandykite fejerverkų pasigaminti patys ar pirkti juos nepatikimose prekybos vietose. Įsigiję pirotechnikos priemones, visada laikykitės gaminio instrukcijoje nurodytų reikalavimų ir stenkitės, kad pirotechnikos priemonės nepakliūtų vaikams į rankas. Prieš leisdami fejerverkus pastatykite juos ant lygaus kieto pagrindo arba patikimai pritvirtinkite prie vertikalaus stovo ir niekada jų nenukreipkite į žmones”, – patarė A. Gudžiauskas.

Specialistas patarė jokiu būdu nenaudoti sušlapusios pirotechnikos, nes ji – ypač pavojinga. „Niekas nežino, kaip ir į kurią pusę toks fejerverkas iššaus. Gali būti, kad visai neiššaus, todėl prie nesuveikusio pirotechnikos gaminio neikite anksčiau nei po 15 minučių ir niekada jo nemėginkite uždegti pakartotinai”, – patarė PAGD atstovas.

Pasak A. Gudžiausko, vienu metu rekomenduojama leisti tik vieną pirotechnikos gaminį, o jį uždegus atsitraukti saugiu atstumu. Siekiant išvengti gaisrų nuo neatsargiai paleistų pirotechnikos gaminių, balkonuose ir terasose nepatariama palikti degių, staiga užsiliepsnoti galinčių, medžiagų.

Paaugliams prieinama ne visa pirotechnika

Specialistas atkreipė dėmesį, kad fejerverkai yra skirstomi į kategorijas ir joms priklausančius gaminius gali naudoti skirtingos asmenų grupės. I,

II, III kategorijos fejerverkus gali įsigyti visi žmonės, neturintys profesionalų licenzijos. IV kategorija skirta tik kvalifikuotiems pirotechnikams. „I kategorija yra patys nepavojingiausi pirotechnikos gaminiai, kuriuos gali įsigyti asmenys nuo 14 metų. II kategorija jau yra šiek tiek rimtesnė pirotechnika, todėl ja gali naudotis asmenys nuo 16 metų. Šioms dviem kategorijoms priskirti fejerverkai yra skirti naudoti aptvertose teritorijose, esančiose lauke. III kategorija yra prieinama tik nuo 18 metų asmenims ir jai priklausančius gaminius galima naudoti tik didelėse atvirose teritorijose”, – išaiškino A. Gudžiauskas.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento inf.

Dėl kitamet didėsi pinigų vaiko pinigų atskiros prašymo teikti nereikia (iš interneto)

2019 metais išmoka kiekvienam vaikui didėja nuo 30 iki 50 eurų, o kiekvienam neįgaliam vaikui – iki 69,92 eurų, tačiau jeigu tėvai jau yra pateikę prašymą šiai išmokai gauti, naujo prašymo teikti nereikia.

Naujas prašymas turėtų būti teikiamas tais atvejais, jei šeimoje pasikeitė aplinkybės: pavyzdžiui, gimė dar vienas vaikas, šeima tapo gausi arba sumažėjo vidutinės pajamos vienam šeimos nariui.

Kaip žinoma, gausių ir nepasiturinčių šeimų vaikams prie vaiko pinigų bus mokama papildoma 20 eurų dydžio išmoka. Tai reiškia, kad gausių ir nepasiturinčių šeimų vaikams išmoka kiekvienam vaikui sieks po 70 eurų.

A+A Seniūnijoje

Gruodžio mėn. mirė

TĖKLĖ ISAKIENĖ, 90 m., Balčių k.;

DANUTĖ ŠARKIENĖ, 80 m., Tauragnai;

VERONIKA PETRAVIČIŪTĖ, 88 m., Sėlės k.;

ONA KURPIENĖ, 92 m., Lukošūnų k.

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos

Sonatos Biriukaitės, Ritos Butavičienės, Linos Paukštienės, Nijolės Šuminienės, Aldonos Tartilienės, Danguolės Trimonienės, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo

Danguolė Trimonienė

Spausdino Utenos spaustuvė